

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

Vlaamse overheid

Adviezen en Vergunningen

Antwerpen

Lange Kievitstraat 111-113 bus 63

2018 ANTWERPEN

College van Burgemeester en Schepenen

Van en te 2950 Kapellen (Antw.)

T 03 224 63 14

aves.ant.anb@lne.vlaanderen.be

uw bericht van

uw kenmerk

2017051150

ons kenmerk

COMP/17/0475/AN

17-223620

telefoonnummer

03 224 63 14

bijlagen

1

vragen naar/e-mail

Sehiene Willems

aves.ant.anb@lne.vlaanderen.be

datum

31 januari 2018

BETREFT: ADVIES STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING

Onderwerp

Het slopen van een houten chalet, bouwen van een vrijstaande ééngezinswoning en ontbossing

Datum van ontvangst

21/12/2017, brief inspraakprocedure verzonden op 19/01/2018

Situering

Kadaster	Kapellen (Antw.), Antwerpen, Afd. 1, Sectie K, nr. 2 w 3
Adres	Korenbloemlaan 9 te Kapellen

Aanvrager

Naam	Marlise Van Haperen
Adres	Middenstraat 27, 2910 Essen

Ruimtelijke bestemming

Woonparkgebied

Biologische waarderingskaart

complex van biologisch minder waardevolle en zeer waardevolle elementen (qb + un)

Beschermingsstatus

Gelegen op 125 m van het Speciale beschermingszone - habitatrichtlijngebied (BE2100016)

‘Klein en Groot Schietveld’

Gelegen op 500 m van het Speciale beschermingszone - vogelrichtlijngebied (BE2101437)

‘De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld’

Rechtsgrond

Dit advies wordt verstrekt door het Agentschap voor Natuur en Bos op basis van de volgende wetgeving:

Artikel 36ter natuurdecreet van 21 oktober 1997 (in kader van passende beoordeling)

Artikel 90 bis Bosdecreet van 13 juni 1990 (in het kader van ontbossing)

Artikel 1, 9° besluit van Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen

Bespreking boscompensatievoorstel

In toepassing van art. 90 bis, §1, 2de lid van het Bosdecreet vroeg u advies over de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning met referentienummer 2017051150.

Uit het dossier kan afgeleid worden dat de aanvrager een oppervlakte van 318m² wenst te ontbossen voor woningbouw.

Volgens onze gegevens is het perceel bezet met een structuurrijk gemengd bosbestand bestaande uit voornamelijk Amerikaanse eik en ruwe berk.

Volgens het Agentschap voor Natuur en Bos is er voor het uitvoeren van de geplande werken een ontbossing nodig van 599m².

Een oppervlakte van 4042 m² dient integraal als bos behouden te blijven, inclusief de struik- en kruidlaag; het Bosdecreet is en blijft er bijgevolg van toepassing, wat betekent dat:

- Kappingen enkel kunnen uitgevoerd worden mits machtiging van het Agentschap voor Natuur en Bos;
- Er geen constructies mogen opgericht en/of geplaatst worden (zoals ondermeer: tuinornamenten, tuinhuisen, barbecues en speeltoestellen);
- Er geen ingrijpende wijzigingen van de bodem, de strooisel-, de kruid- of boomlaag kunnen uitgevoerd worden, ook niet voor tuinaanleg of het onderhouden van een grasperk;
- Er geen dieren mogen gehouden worden binnen de omheiningen in het bos;
- Er geen aanplantingen kunnen gebeuren met sierplanten en/of exoten;
- Het inheems loofhout/naaldhout in de struik- of kruidlaag zich ongehinderd moet kunnen ontwikkelen;

Na onderzoek van het compensatievoorstel overwoog het Agentschap voor Natuur en Bos een aanpassing aan dit voorstel. In het kader van art.90bis, §5, 3de lid werd de aanvrager in kennis gesteld van dit aangepast compensatievoorstel bij brief van 19/01/2018. Tot op heden mocht het agentschap geen bericht ontvangen van de aanvrager. Bijgevolg kan het Agentschap voor Natuur en Bos een definitieve beslissing aangaande dit compensatievoorstel nemen. De motivering voor de aanpassing vindt u in het laatste deel van het goedgekeurde boscompensatievoorstel.

Als bijlage vindt u het door het Agentschap voor Natuur en Bos goedgekeurd (maar aangepast) compensatievoorstel, dat integraal moet deel uitmaken van de stedenbouwkundige vergunning. Het dossier is bij het Agentschap voor Natuur en Bos geregistreerd onder het nummer COMP/17/0475/AN.

Het Agentschap voor Natuur en Bos wenst aan te geven dat goedkeuring van het boscompensatievoorstel geen uitspraak geeft inzake de ontbossing op zich. Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos en de beoordeling van het compensatieformulier zijn twee losstaande elementen in beoordeling van de vergunningsaanvraag. Het gevolg is wel dat uit een akkoord met het compensatievoorstel niet mag afgeleid worden dat het Agentschap voor Natuur en Bos ook akkoord gaat met de ontbossing. Er is dus geen tegenspraak tussen een akkoord met een, eventueel aangepast, compensatievoorstel en een ongunstig advies over de vergunningsaanvraag tot ontbossing.

Wanneer u als vergunningverlenende instantie het advies van Agentschap voor Natuur en Bos niet wenst te volgen en de ontbossing voor een andere oppervlakte wenst toe te staan dan vermeld in het goedgekeurde of aangepaste compensatievoorstel, dan moet u voorafgaand aan het verlenen van de vergunning het compensatievoorstel opnieuw aan ons agentschap voorleggen, met de vraag om het aan te passen naar de gewenste bosoppervlakte. Het is belangrijk dat de te compenseren bosoppervlakte overeenstemt met de vergunde te ontbossen oppervlakte. De vergunningverlenende instantie heeft zelf niet de bevoegdheid om het compensatievoorstel aan te passen.

Het overschrijvingsformulier voor het vereffenen van de bosbehoudsbijdrage zal rechtstreeks door ons Agentschap worden overgemaakt aan de aanvrager van zodra de vergunning van kracht wordt.

Bespreking passende beoordeling

Er is geen passende beoordeling toegevoegd. Bij nazicht blijkt dat het perceel gelegen is tussen de deelgebieden van speciale beschermingszone Klein en Groot Schietveld (code BE2100016-1).

De instandhoudingsdoelstellingen voor dit SBZ zijn bij besluit goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 maart 2014. In besluit is het creëren van verbindingen tussen de bestaande populaties als prioriteit opgenomen. In toelichtend rapport die basis vormde voor beslissing van de Vlaamse regering over de specifieke instandhoudingsdoelstellingen worden op pagina 96 en 97 knelpunten en mogelijke oplossingen aangehaald.

Voor voorliggende aanvraag zijn volgende knelpunten en/of oplossingen relevant:

- Tegengaan van bijkomende versnippering: vrijwaren van de resterende open ruimte tussen Klein en Groot Schietveld en realiseren van een effectieve verbinding
- Creëren van ecologische verbindingen en mitigerende maatregelen voor harde barrières: Aanleg van ecotunnels/ecoducten, onder meer ter hoogte van Essensteenweg, verbindingen tussen de gebieden donker houden (geen verlichting) en bestaande verbindingen zo efficiënt mogelijk inrichten

Het mag duidelijk zijn dat de mogelijkheden voor deze aandachtspunten uit het IHD-rapport door verdere bebouwing gehypothekerd worden. Om deze reden is het wenselijk een onderzoek te verrichten naar ontsnippering op lange termijn, rekening houdende met de doelen uit het IHD-rapport.

Bespreking soortentoets

Alle van nature in het wild levende vogelsoorten en vleermuizen zijn beschermd in het Vlaamse Gewest op basis van het Soortenbesluit van 15 mei 2009. De bescherming heeft onder meer betrekking op de nesten van deze vogelsoorten (artikel 14 van het Soortenbesluit) en de verblijfplaatsen van vleermuizen. Bij het uitvoeren van werken in de periode 1 maart – 30 juni moet men er zich van vergewissen dat geen nesten van beschermde soorten beschadigd, weggenomen of vernield worden.

Gezien de ligging naast bekend verblijfplaats/foerageergebied voor vleermuizen en de aanwezigheid van meerdere oudere bomen waarin holten en scheuren aanwezig zijn, dient men voldoende voorzorgsmaatregelen te nemen bij het uitvoeren van de vellingswerken, om zich er van te vergewissen dat geen potentiële verblijfsplaatsen (holtes in de bomen) voor vleermuizen beschadigd, weggenomen of vernield worden alsook geen nesten van beschermde vogelsoorten.

Indien een verblijfplaats voor vleermuizen is vastgesteld dienen de volgende mitigerende maatregelen in acht genomen te worden:

Schoontijd

Kappingen moeten minstens plaatsvinden buiten de overwinteringsperiode en nadat de zomerkolonies uiteenvallen. Dit betekent dat de periode 15 september – 15 oktober genomen wordt als minst schadelijke periode.

Manier van kappen

Het kappen van de bomen dient dan ook te gebeuren door:

- de bomen uit te kleden;
- door een telescopische kraan te gebruiken waar de boom aan verankerd wordt en vervolgens gecontroleerd en zacht neergelaten kan worden.
- door de boom in delen af te breken, waarbij met een kraanketting rond de stam delen worden gezaagd en zacht neergelaten. De delen moeten minstens 1 meter van een holte benedenwaarts gezaagd worden en minstens 2 à 3 meter opwaarts van een holte.

Door deze methodes smakt de boom niet tegen de grond, waardoor de kans dat nog aanwezige vleermuizen gekwetst of gedood worden sterk verkleind en nog kunnen ontsnappen uit de holte ook nadat de boom geveld is.

Als nesten van beschermde vogelsoorten en/of potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen in het gedrag komen, dient men eveneens contact op te nemen met het Agentschap voor Natuur en Bos.

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

De aanvraag heeft betrekking op het bouwen van een woning met aanhorigheden ter hoogte van bovengenoemd perceel. Het perceel is buiten aanwezige bebouwing en bestaande wegenis nagenoeg volledig bebost zoals gedefinieerd in het bosdecreet.

De aanvraag omvat de bebouwing van een perceel gelegen tussen de schietvelden (Natura2000-gebieden). Afgaande op de kadastrale plannen kan men er van uitgaan dat het gebied reeds een hoge versnippering kent met meerdere bebouwing en verhardingen. Dit met gevolg dat aanwezige boscomplexen een sterke degradatie kennen en de functie als gebied voor natuurverbinding sterk onder druk staat of sterk beknot wordt.

Niettemin zijn er diverse plannen en planinitiatieven die duiden op het belang van deze zone als verbinding tussen Groot en Klein Schietveld:

- In het richtinggevend gedeelte van het structuurplan van de gemeente Kapellen wordt deze zone een hoge waarde gegeven, als ondersteunen aan het ecologisch netwerk
- Ook bij de opmaak van de gewestelijk ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos op voor de regio Antwerpse Gordel - Klein-Brabant, werd in het operationeel uitvoeringsprogramma de opmaak voorzien van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor deze zone, met onder meer volgende doelen:
 - Het versterken en behouden van de verbinding tussen Kleine Heide – Grote Heide (18.4)/ Groot Schietveld (16.2)
 - Het versterken van de bosstructuur voor het bosgebied Kleine Heide – Grote Heide (18.4)

Natuurschade vermijden (belang voor natuurverbinding)

In aanvraag opgenomen plan voorziet het oprichten van ééngezinswoning met een grote ruimtelijke footprint. Gezien de grootte van het oppervlakte van het perceel is voor het inplanten van een woning met tuinzones + toegangsstrook geen grootschalige ontbossing noodzakelijk. Het geniet dan ook de voorkeur (tegengaan van vermijdbare natuurschade) het bos op het perceel maximaal te bewaren. Deze te behouden boszones zorgen om de ecologische waarde maximaal te behouden.

Gezien de ligging tussen belangrijke natuurgebieden met Europees belang (Klein- en Groot schietveld) is het belangrijk om hier de natuurverbindingen met de regio te behouden. Hier streeft men zoveel mogelijk na om de groenzones met hierin waardevolle natuurelementen te behouden. Dit om een donkere corridor en rustplaatsen zoveel mogelijk te behouden.

Voor redenen van faunapassage is het noodzakelijk om erfafsluitingen van het perceel zoveel mogelijk beperkt te houden of voorzien in de vorm van inheemse en streekeigen beplanting.

Het voorzien van (nieuwe/bijkomende) houten palen en/of hekwerk is onnodig wanneer een natuurlijke afbakening wordt voorzien en dient in die zin te worden beperkt. Waar kunstmatige omheining wordt geplaatst dient deze rekening te houden met faunapasseerbaar (vb. grote maasgrootte, beperkte hoogte van 1m40 (voor groot fauna), openingen van 20cm onderaan (voor klein fauna) of bij voorkeur twee enkele gladde draden).

Het is aangewezen, gezien de ecologische waarde van het omliggend gebied en het belang voor vleermuizen en avifauna dat lichtvervuiling maximaal dient vermeden te worden. Waar toch noodzakelijk: de verlichting tot een minimum wordt beperkt en verlichting enkel het doelgebied aanstraalt.

Gezien de reeds sterke urbanisatiegraad van het gebied en aanvraag de verdere degradatie van het boscomplex impliceert dient men de nodige maatregelen te ondernemen om de ecologische waarde en de functie als natuurverbindingsgebied te kunnen garanderen.

Conclusie

Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt vast dat de vergunningsaanvraag in strijd is met volgende doelstelling(en) of zorgplicht(en):

Artikel 6 & 14§1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997

Artikel 18 Decreet Bosdecreet van 13.06.1990

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent een **ongunstig advies**. Gelet op artikel 4.3.4. VCRO raden wij de vergunningverlenende overheid af om de vergunning toe te kennen.

Indien de vergunning verlenende overheid aan het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos gemotiveerd wenst voorbij te gaan en de vergunningsaanvraag alsnog wenst te verlenen, dan dient alsnog Het goedgekeurde boscompensatievoorstel met inbegrip van haar voorwaarde(n) op het gebied van compenserende maatregelen integraal deel uit te maken van de stedenbouwkundige vergunning.

Hierbij zijn volgende aandachtspunten en voorwaarden van belang:

1. Ontsnippering:

Er wordt bijzondere aandacht gevraagd ten aanzien van de faunapasseerbaarheid van de erfafsluiting. Er dient maximaal gekozen te worden voor faunapasseerbare omheining.

Hierbij streeft men maximaal na om de afsluitingen beperkt te houden. Waar nodig voorziet men maximaal de afsluiting door aanplant van inheems streekeigen beplanting. Eventuele kunstmatige omheining enkel geplaatst wordt met een hoogte van maximaal 1,20 m en met een opening onderaan van 20 cm Of enkel voorzien van twee enkele gladde draden;

Meer informatie op:

<http://www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/vergunningen/stedenbouwkundige-vergunningsaanvraag/gebouwen-en-verhardingen>

2. Lichthinder:

Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijk impact van lichthinder op het gebied.

Bijkomende verlichting wordt tot een minimum beperkt en wordt zodanig ingericht dat dit uitsluitend het doelgebied aan straalt. Het gebruik van amberkleurige ledverlichting met bewegingssensor geniet de voorkeur

3. Boscompensatie:

De vergunningverlenende overheid kan de vergunning slechts toekennen mits naleving van deze voorwaarden. Onderstaande direct werkende normen zijn hierbij van toepassing:

Artikel 90 bis Decreet Bosdecreet van 13.06.1990

Artikel 2 Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing van 16.02.2001

Volgende voorwaarden moeten letterlijk in de vergunningsvoorwaarden van de stedenbouwkundige vergunning worden opgenomen:

- De vergunning wordt verleend op grond van artikel 90bis, §5, derde lid, van het Bosdecreet en onder de voorwaarden zoals opgenomen in het hierbij gevoegde compensatieformulier met nummer: COMP/17/0475/AN
- De te ontbossen oppervlakte bedraagt 599 m². Deze oppervlakte valt niet meer onder het toepassingsgebied van het Bosdecreet.
- De resterende bosoppervlakte (4042 m²) moet ALS BOS behouden blijven. Bijkomende kappingen in deze zone kunnen maar uitgevoerd worden mits machtiging door het Agentschap voor Natuur en Bos. Het is evenmin toegelaten in deze zone constructies op te richten of ingrijpende wijzigingen van de bodem, de strooisel-, kruid- of boomlaag uit te voeren.
- Het plan goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos dient deel uit te maken van de stedenbouwkundige vergunning.
- De bosbehoudsbijdrage van € 2096,5 dient binnen de 4 maanden, vanaf de datum waarop gebruik mag gemaakt worden van deze vergunning, gestort te worden. Het overschrijvingsformulier voor het vereffenen van de bosbehoudsbijdrage zal rechtstreeks door ons Agentschap worden overgemaakt aan de aanvrager van zodra de vergunning van kracht wordt.

Algemene opmerking soortenbesluit:

Alle van nature in het wild levende vogelsoorten en vleermuizen zijn beschermd in het Vlaamse Gewest op basis van het Soortenbesluit van 15 mei 2009. De bescherming heeft onder meer betrekking op de nesten van de vogels en de rustplaatsen van de vleermuizen (artikel 14 van het Soortenbesluit).

Bij het uitvoeren van werken in de periode 1 maart tot 1 juli moet men er zich - **voor** men overgaat tot de uitvoering van de werken - van vergewissen dat geen nesten van beschermde vogelsoorten beschadigd,

weggenomen of vernield worden. Bij het werken aan (oude) constructies of het kappen van bomen dient men na te gaan **voor** de werken beginnen of vleermuizen aanwezig zijn.

Als nesten of rustplaatsen in het gedrang komen, dient u contact op te nemen met het Agentschap voor Natuur en Bos via bovenvermelde contactgegevens.

Algemene opmerking woonparkgebieden:

Volgens het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan liggen de betrokken percelen in woonparkgebied. In overeenstemming met de ruimtelijke bestemming dient het niet-bebouwbare gedeelte aangelegd te worden met hoogstammig groen (de aanwezige bomen moeten bewaard worden). Het groen moet aangebracht worden langs alle zijden van het perceel, min de nodige toegangen.

Slechts 10% van de perceelsoppervlakte mag ingenomen worden voor het aanleggen van grasperken, speelruimten, tennisvelden en dergelijke. De aangevraagde ontbossing houdt niet automatisch in dat alle hoogstammige bomen binnen de ontboste oppervlakte mogen gerooid worden. Hierbij mag deze zone omgevormd worden tot tuin, mits het behoud en/of (her)aanplanting van hoogstammige bomen. Deze bomen zullen dus geen deel meer uitmaken van een bos, maar van een tuin.

Er bestaat zodoende geen enkele tegenstrijdigheid tussen enerzijds de ontbossing en anderzijds de voorschriften van het woonparkgebied. Het is aan de vergunningverlenende instantie om te bepalen welke bomen er behouden en/of aangeplant moeten worden om te voldoen aan de bestemmingsvoorschriften.

Om een correcte inning van de bosbehoudsbijdrage en/of controle op de compenserende bebossingen mogelijk te maken, is het verplicht dat de vergunningverlenende instantie zo snel mogelijk een afschrift van haar beslissing bezorgt aan het Agentschap voor Natuur en Bos. De vergunningverlenende instantie dient ons ook op de hoogte te brengen van een eventuele (opschortende) beroepsprocedure tegen de genomen beslissing.

Hoogachtend,

Els Wouters
Adjunct-directeur adviezen en vergunningen Antwerpen